

Kakvi su efekti ponavljanja razreda?

Prema PISA 2012 istraživanju, 12% petnaestogodišnjaka je već jednom ponovilo razred u toku svog školovanja. 7% učenika je ponavljalo jedan od prvih četiri razreda osnovne, 6% je ponavljalo razred u periodu od petog do osmog razreda. 2% ovih učenika je ponavljalo razred u srednjoj školi uprkos činjenici da su već u bili u zaostatku od godinu dana u odnosu na svoje vršnjake.

Praksa ponavljanja razreda je problematična jer ostvaruje kontradiktorne efekte. Može se posmatrati kao kazna zbog toga što učenik nije zadovoljio osnovni nivo standarda. Ovaj vid kazne se sprovodi umesto specifične podrške koja bi imala za cilj da učenici dostignu svoje vršnjake. Zbog toga mnogi stručnjaci smatraju da ponavljanje razreda nije odgovarajuće rešenje problema niskog postignuća učenika.

Evropske analize su pokazale da ponavljanje razreda očigledno povećavaju verovatnoću napuštanja školovanja. Ono je izuzetno stresno za učenika i dovodi do manjka samopouzdanja. Takođe često može da se odrazi na problematično ponašanje u školi. Zbog ovog razloga, smanjenje stope obnavljanja razreda se smatra preventivnom aktivnošću. Ponavljanje razreda se različito tretira u različitim zemljama, s tim što postoji trend opadanja broja učenika koji ponavljaju razred u svim OECD zemljama. Neke još uvek imaju visok stepen učenika koji ponavljaju razred kao npr. Nemačka i Francuska - 20% i više. Sa druge strane u Poljskoj, Sloveniji i Švedskoj oko 4-5% učenika ponavlja razred. U Norveškoj 2012. stopa obnavljanja razreda je iznosila 0%.

Ukoliko želite da saznate više na ovu temu, dostupna je literatura na engleskom:

European Commission/EACEA/Eurydice/CEDEFOP (2014): *Tackling Early Leaving from Education and Training in Europe: Strategies, Policies and Measures*. Eurydice and CEDEFOP Report. Publications Office of the European Union, Luxembourg. http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports/175EN.pdf p.43.

PISA in Focus (2014/09): *Are disadvantaged students more likely to repeat grades?* <http://www.oecd.org/pisa/pisaproducts/pisainfocus/pisa-in-focus-n43-%28eng%29-final.pdf>

Judit Juhasz (2015): *Final report on Crocoos – Cross-sectoral cooperation focused solutions for the prevention of early school leaving project background research*. Tempus Public Foundation, Budapest. Ch. V. http://oktataskepzes.tka.hu/content/documents/CroCooS/Final%20research%20report_Early%20school%20leaving%20policies_Crocoos.pdf

Kolika je cena ponavljanja razreda?

Ponavljjanje razreda je skup način da se postupa sa učenicima koji ne postižu uspeh: učenicima koji obnavljaju razred produžava se školovanje, ali raste i verovatnoća da neće uspeti da steknu zvanje, kao ni da se uključe u tržište rada. Nivo nezaposlenosti je veći kod osoba koje su obnovile razred nego kod onih koje nisu.

Poznajući posledice, mnoge zemlje su snizile zastupljenost ovog metoda i zamenile ga sa podržavajućim metodama.

Nema jednoznačnih podataka da obnavljanje razreda je dobro ni iz ugla obrazovnog sistema u celosti. Naprotiv, ponavljanje samo pojačava jaz u odnosu na ugrožene grupe učenika: opet se možemo osloniti na PISA istraživanje koje pokazuje da 20% učenika iz ugroženih kategorija obnavlja razred za razliku od 7% učenika koji ne žive u lošim socio-ekonomskim uslovima. Ovako posmatrano, obnavljanje razreda pojačava segregaciju i socijalne nejednakosti.

Ukoliko želite da saznate više na ovu temu, dostupna je literatura na engleskom:

European Commission/EACEA/Eurydice/CEDEFOP (2014): *Tackling Early Leaving from Education and Training in Europe: Strategies, Policies and Measures*. Eurydice and CEDEFOP Report. Publications Office of the European Union, Luxembourg. http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports/175EN.pdf p.43.

PISA in Focus (2014/09): *Are disadvantaged students more likely to repeat grades?* <http://www.oecd.org/pisa/pisaproducts/pisainfocus/pisa-in-focus-n43-%28eng%29-final.pdf>

Judit Juhasz (2015): *Final report on Crocoos – Cross-sectoral cooperation focused solutions for the prevention of early school leaving project background research*. Tempus Public Foundation, Budapest. Ch. V. <http://oktataskepzes.tka.hu/content/documents/CroCooS/Final%20research%20report%20Early%20school%20leaving%20policies%20Crocoos.pdf>

Sugestije kako da se izbegne ponavljanje razreda

Eksperti tvrde da učenici mogu biti uspešnije osnaženi ukoliko se primene dobro prilagođene strategije podrške i njihove veštine će biti razvijenije nego u slučaju kada učenik ponavlja razred i ponovo se usmeri na sve predmete koje je pohađao. Ponaljanje razreda doprinosi padu saopouzdanja učenika i ne uspeva da ostvari ciljeve zbog kojih se i primenjuje: izgradnja i ojačavanje kompetencija učenika. U prevodu, rupe u znanju ostaju dok se motivacija gubi.

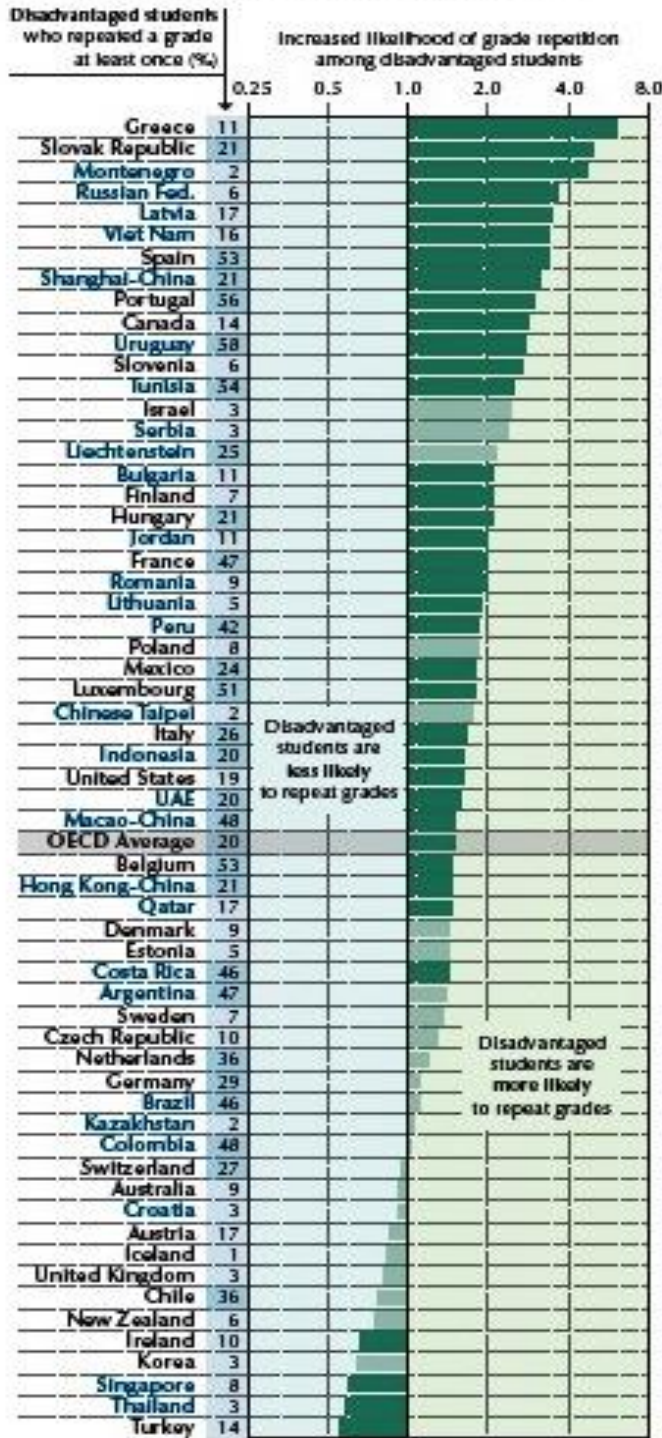
U Belgiji, na primer, postoji ranzicioni period između osnovne i srednje škole, kako bi učenici imali dovoljno vremena da ojačaju bazične kompetencije i veštine. U Portugalu, trenutno ministarstvo prosvete je postavilo sebi za cilj da smanje broj učenika koji ponavljaju razred. Ovo planiraju da ostvare pomoću pružanja dodatnog vremena za vežbanje na kraju 4. i 6. razreda ukoliko učenik ostvari ispodprosečne rezultate na nacionalnim testovima. Tokom ovog perioda imaju podršku nastavnika za pripremu i na kraju mogu da ponove test. Individualnim obrazovnim planovima se ozbiljno pristupa uz učešće roditelja, nastavnika i školskog psihologa. Postoji još jedan način da se izbegne obnavljanje razreda: učenik može da bira alternativne puteve obrazovanja umesto opšteg školovanja.

Ukoliko želite da saznate više na ovu temu, dostupna vam je literatura na engleskom:
 Jelenajksimovic, Juhász Judit, Mihályi Krisztina, Tomcsik Dóra (2014): *Early warning systems in six European countries*. Desk research report on study visit countries in the framework of CROCOOS– Cross-sectoral cooperation focused solutions for the prevention of early school leaving project. Interim report. Tempus Public Foundation, Budapest.
http://oktataskepzes.tka.hu/content/documents/CroCooS/Early%20warning%20systems%20in%20six%20European%20countries_interim%20report.pdf

Ključne reči: signali upozorenja, podrška učenicima u riziku, razlozi za osipanje, ponavljanje razreda

Disadvantaged students are more likely to repeat grades

Increased likelihood of grade repetition among students of similar performance in mathematics, reading and science

Source: PISA in Focus 2014/09

<<< Disclaimer >>>

This material was made in the framework of CroCooS – Prevent dropout! project. For more information visit this site: <http://crocoos.tka.hu>.

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein. This material can be found on the project website: <http://crocoos.tka.hu>.

CroCooS Resource Pool elements by [CroCooS partnership](#) is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License](#). Based on a work at <http://crocoos.tka.hu>. Permissions beyond the scope of this license may be available at <http://crocoos.tka.hu>. For more information about this CC license, visit [this site](#).

